

CIELO AZZURRO

Aamuaurinko oli noussut taivaanrantaan jättääkseen tilapäiset jäähyväiset joukolle vuoristoon halajavia latulaisia. Heräämisen aikaisuudesta huolimatta, mieliala oli noussut kilvan auringon kanssa. Silmät säkenöivät innostusta ja keho kieli tarmosta. Pitkän valmistautumisjakson jälkeen oli tullut hetki toteuttaa odotettu retki Bormiota ympäröiville vuorille.

Lento Helsingistä Milanoon sinivalkoisin siivin ei juuri poikennut tavanomaisesta lentomatkastasta. Tosin joku saattoi ounastella entuudestaan vieraan ihmisen sijoittautumista istumaan viereensä, kun nykyinen järjestelmä hajautti jopa avioparin erilleen toisistaan. Ei tästä suurempaa huolta kuitenkaan syntynyt, sillä matka oli lyhyt.

Perillä Milanossa odottivat Kaisa ja Jari, tarmokkaat oppaamme. Joukko saatiin kokoon suht´ lyhyessä ajassa ja tavarat kuormattua odottavaan linja-autoon. Sakki sisälle ajoneuvoon ja sitten nokka kohti Bormiota.

Ajomatkan aikana paikallisten olosuhteiden tietotulva oli siinä määrin runsasta, että sen muistiin taltiointi vaati melkoista keskittymiskykyä, joka luonnollisesti ei enää muutaman tunnin matkustamisen jälkeen ollut terävimmillään. Onneksi jakomateriaali käsitti vastaavan tietomäärän päiväohjelmiseen ja karttoineen. Paljon jäi kuitenkin päivittäisten ”uusintojen” varaan.

Reisilihakset sinkeinä

Uskottava se on; ei Keinukallion nousut sen enempää kuin Ohkolan hiihtokeskuksen latupohjien korkeuserotkaan vastaa vuoristoa. Ylöspäin kavuttavat rinteet ja seinämät kirvoittavat kaiken kattavan hien ja pulssi kohoaa kilvan vertikaalisten metrien kera. Ilman ohuus ei ehkäpä askarruta tietoisuutta, mutta sen vaikutus alkaa eittämättä tuntua yleisessä olotilassa. Siinä missä hengityssänet voimistuvat, siinä vastaavasti puheen sorina vaikenee.

Aikaisemmista vastaavista kokemuksista on selvä muistikuva: ylöspäin on kivuttomampaa kulkea kuin alaspäin. Etenkin Kapuaminen Passo Zeprun laelle lievästi yli kolmeen kilometriin nostaa rasitustilaa mentiinpä sinne polkupyörin, tai niin kuin me teimme jalan. Vaikka kesä on jo pitkällä, niin lunta on ylhäällä paikka paikoin runsaasti. Sen ylittämisen vaikutus on mielenkiintoista – luulisi, että shortseissa vaeltavan jalkoihin kohoaisi kylmän aiheuttama kananliha, mutta aivan toisin kävi. Lumen heijastama auringonvalo nostaa lämpötilaa.

Jos ovat nousut vuorille ja niiltä laskeutuminen haasteellisia, niin samaa saattoi sanoa hotellin rappukäytävistä kahden patikointipäivän jälkeen. Yksi jos toinen yritti löytää sopivan etenemistavan, jossa kipukynnys pysyisi rajoissa. Varsinkin reidet olivat urheilukielellä ilmaistuna ”ihanassa kunnossa”.

Lisää nousuja ja koettelemuksia

Keskiviikko, siis kolmas paikallaolopäivämme, oli merkitty vapaapäiväksi, tai oppaiden pyykkipäiväksi, miten sen nyt sitten mieltää. Jokaisella oli mahdollisuus toteuttaa omia suunnitelmiaan, joista useimmat ratkottiin lähellä sijaitsevan Livignon verovapaaseen kaupunkiin ostosmatkalla, vuoristoon suuntautuvalla pyöräretkellä, tai vaikkapa käynnillä hemmottelevaan kylpylään. Valinnanmahdollisuuksia oli runsaasti ja niitä myös toteutettiin.

Enemmän kuin vapaapäivää ryhmä odotti seuraavia retkipäiviä, patikoimaanhan tänne oli tultu. Kolmas patikointipäivä tarjosi mahdollisuuden käydä koukkaamassa Sveitsin puolella. Osa tyytyi lyhyempään matkaan ja jäi lounastamaan Rifugio Violaan sen tarjoamalle runsaalle paikalliselle buffet’lle. Syötävää riitti vaikka vähän runsaammallekin sakille, sen takaan.

Kaksi retkipäivää jäljellä, ja millaisia päiviä ne olivatkaan. Perjantaina bussi jätti ryhmämme Isolacciaan, josta jatkoimme vaijerihissillä aina 2000 metriin asti. Liisa, jonka yleensä olemme tottuneet näkevän ummistavansa silmänsä visusti kiinni, uskalsi raotella niitä, ja päivän alastulon jälkeen jätti vähän sellaisen tunteen, ettei tyhjän päällä kulkeminen ihan niin kauheata olekaan.

Päivän varsinaisen patikoinnin alku oli lähes ikimuistoinen. Nousu pitkin pujottelurinteen kivikkoa alkoi heti hissiaseman tasanteelta. Eikä kyse ollut mistään Keinukallion töntäreestä, vaan sitä jatkui, ja jatkui, ja vielä senkin jälkeen jatkui, ja koko armiaan ajan jyrkässä kulmassa ylöspäin.

Sisukkaasti hammasta purren ja väliin perisuomalaisin sanallisin ilmaisin tunteitaan ilmi tuoden joukko kuitenkin eteni aina päivän tavoitteeseen Dosso le Ponon huipulle asti. Vertikaalinsuuntaa ja – laskua tälle noin 12 kilometrin matkalle kertyi pyöreät 700 metriä. Taisipa jotkut varpaankynnet aloittaa lähtölaskentansa päivän koettelemusten seurauksena, mutta ei sitä edetessä huomannut, eikä heti sen jälkeenkään, ei varsinkaan ansaitun ”after hike” nesteytyksen jälkeen.

Lisälenkki tarpeeseen

Hotellin pihalta olimme jo useamman päivän tähynneet korkealla taivaanrannassa näkyvää suurta ristiä Monte delle Scalan huipulla. Siitä muodostui viimeisen retkipäivämme haaste. Kaikki eivät enää reitin haasteellisuuden vuoksi halunneet lähteä matkaan, mutta hyvä ryhmä kuitenkin.

Jo pelkästään bussimatka Fraelen torneille pitkin kiharaista serpentiinitietä oli melkoinen elämys. Väliin tuntui liki mahdottomalta, että auto taipuisi jyrkissä mutkissa, tai että ohittamismahdollisuudet olivat olemattomat. Vuoroin vasemmalla ja oikealla ammottava tyhjyys sai vatsan kihelmöimään. Perille kuitenkin pääsimme, ja vieläpä vaikeuksitta. Ei tainnut olla bussikuski ensimmäistä kertaa seurakuntalaisia kyyditsemässä.

Kukaan ei tahtonut valita helpompaa reittiä, vaan kaikki tahtoivat haastaa itsensä kunnon vuoristo-osuudelle.

Jalat olivat tottuneet jo jyrkkyyksiin, nyt testattiin pään kestävyyttä jyrkällä rinteellä. Aivan upeasti ja vaikeuksitta kaikki pääsivät tavoitteeseen, eikä Jarin ristin juurella upean panoraaman ympäröimänä tarjoama lasillinen brauliolaista ollut yhtään ylitseampuvaa, päinvastoin. Kiitoksemme Jarille hienosta huomaavaisuudesta.

Enne lopun nousua kuljimme vanhan tykistöaseman läpi vuoren laen läpi. Mihin kaikkeen sitä ihminen oikein pystyykään, kun teoille on joku peruste – järkevä, tai sitten ei? Mielikuvituksissaan saattoi asettua siellä olleiden asemaan, eikä ajatuksista kovin positiivista kuvaa jäänyt. Jo pelkästään ympäröivät olosuhteet talven viimoineen ja pakkasineen saivat kyseenalaistamaan mielekkyyden, saati sitten kaluston (tykkien), rakennustarvikkeiden ja sotilaiden huollon järjestämisen aikaansaaminen. No, sota on sotaa ja ratsuväki raakaa.

Kaunis kiitos

Kaunis kiitos kaikille mukana olleille vaivattomasta yhteiselosta, kuin myös energisille oppaillemme Kaisalle ja Jarille palveluistaan ja hyvinvoinnistamme huolehtimisesta. Ehkäpä kuitenkin kaikkein päällimmäisen kiitoksen antoi Minna lentokentällä todetessaan, että miten sitä jaksaa odottaa kaksi vuotta seuraavaa retkeä, eikö ensi vuonna voisi järjestää jotain? Kyllä vaan, kyllä sitä voi järjestää, jos riittävä määrä halukkuutta löytyy – ja ihan mieluusti.

Kajtsu